

Alkotmánybíróság
Donáti u. 35-45.
Budapest
1015

Ügyszám: IV/1307-2/2018

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/1307-2/2018	
Érkezett: 2018. Szept. 24.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 4 db	<i>[Signature]</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] – a korábban igazolt jogi képviselőnk útján – **panaszos** a **Kaposvári Törvényszék 2.Pf.20.572/2018/4. számú ítélete ellen** benyújtott alkotmányjogi panasz eljárásban a T. Alkotmánybíróság IV/1307-2/2018. számú, Társaságunkhoz 2018. augusztus 31. napján érkezett hiánypótlásra történő felhívásra hivatkozással az alábbi alkotmányjogi panasz

kiegészítést

terjesztjük elő.

Hiánypótlásra történő felszólításában a T. Alkotmánybíróság álláspontja szerint a beadványunk nem tartalmazott kellő alkotmányjogi érvekkel alátámasztott indokolást arra nézve, hogy a támadott bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.

Fentiekre tekintettel a T. Alkotmánybírósághoz 2018. augusztus 22. napján érkezett alkotmányjogi panaszunkat az alábbi beadvánnyal egészítjük ki. A tisztességes eljáráshoz fűződő jogunk sérelmét az egyes részelemekre történő kitéréssel kívánjuk bemutatni azzal, hogy a korábban előadottakat is változatlanul fenntartjuk.

Beadványunkban az Alaptörvényben biztosított jog megsértéseként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot jelöltük meg. Eszerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Polgári peres eljárásban a tisztességes eljáráshoz fűződő abszolút jogosultság az alábbi főbb részjogosítványokból tevődik össze:

- bírósághoz fordulás joga
- pártatlanság elve
- önrendelkezés joga
- jogegyenlőség elve
- jogorvoslathoz való jog

Álláspontunk szerint a támadott bírói döntés/döntések Társaságunk bírósághoz fordulás jogát, önrendelkezési jogát, valamint a jogegyenlőség elvét sértették meg, melyre vonatkozó indoklásunkat az alábbiak szerint adjuk elő.

Bírósághoz fordulás joga

A bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének a jogára szorítkozik, hanem arra is, hogy a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítsa az abban résztvevő személyeknek, azaz a felek alanyai, alakítói és nem tárgyai, „elszenvedői” legyenek az eljárásnak. A bírósághoz fordulás jogának felel meg polgári eljárásjogi vonatkozásban az, hogy a felek lehetőséget kell kapjanak a döntés alapjául szolgáló tényállás és jogi kérdésekkel kapcsolatban álláspontjaik kifejtésére, nyilatkozataik megtételére. De nem elegendő csupán ezen nyilatkozatok, álláspontok megtételét lehetővé tenni, azokat az eljárásban résztvevő bíróságnak gondosan mérlegelnie is kell.

Habár Társaságunknak formálisan meg volt a lehetősége arra, hogy aktívan befolyásolja a támadott bírói döntést, hiszen fizikailag becsatolhattuk a keresetünk alapjául szolgáló bizonyítékokat, azonban azokat az eljáró bíróságok teljes mértékben figyelmen kívül hagyták.

Olyannyira, hogy sem az elsőfokú bíróság, sem a másodfokú bíróság még ítéletében sem indokolta meg, hogy mely körülmény támasztott benne olyan fokú kételyt a felperesi keresettel kapcsolatban, amely alapot adhatna a felperes által becsatolt bizonyítékok figyelmen kívül hagyására, a bizonyítási eljárás lefolytatásának teljes mellőzésére. Az elsőfokú bíróság csupán egyetlen mondatban indokolja meg a felperesi kereset elutasítását: „Tekintettel arra, hogy felperes kérte a tárgyalások távollétében történő megtartását, határidőt nem kért nyilatkozata megtételére, a tárgyaláson nem jelent meg, az alperesi érdemi ellenkérelemre nem reagált, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, ezért a bíróság kereseti kérelmét elutasította [...]”. Jelen alkotmányjogi panasszal támadott másodfokú döntés az elsőfokú bíróság indokaira hivatkozással hagyta helyben az elsőfokú ítéletet, többlet indokolást nem tartalmazott. Egyetlen indok szerepel pusztán tehát: Társaságunk a tárgyaláson személyesen nem képviseltette magát.

Az Alkotmánybíróság számos ügyben kimondta már, hogy a tisztességes eljárás lényegi eleme az is, hogy a bíróságok megfelelő mélységig végiggondolják az ügy szempontjából lényeges körülményei kapcsán kialakított álláspontjukat. Ezen kötelezettségüknek az eljáró bíróságok egyáltalán nem tettek eleget, a Társaságunk által benyújtott iratok tartalmát teljes mértékben figyelmen kívül hagyták, az abban előadottakat a bíróság mérlegelés, elbírálás tárgyává nem tette. Az eljáró bíróságok nem a felek érveinek, állításainak, bizonyítékainak egybevetésével, azok értékelésével hozták meg ítéletüket, hanem csupán formális, – egyebekben álláspontunk szerint polgári jogi értelemben is jogsértőnek minősülő – a bírósághoz fordulás jogának csak látszólag megfelelő eljárásban, az ügy érdemére vonatkozó bírói vizsgálat mellőzésével döntöttek el érdemben, véglegesen egy jogvitát. Az eljáró bíróságok ítéletükben nem adtak számot arról, hogy érdemben bármilyen vizsgálatot is lefolytattak volna annak ellenére, hogy az ügyben mégis végleges, érdemi döntést hoztak, a bíróságok tehát indokolási-kötelezettségüknek sem tettek eleget.

A tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben döntsön. Jelen perben sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság nem döntött az ügy érdemében, a bizonyítékokat nem mérlegelte, a Pp. 388. § (1) bekezdését önkényesen és tévesen akként értelmezték, hogy a Pp. 388. § (1) bekezdésének elmulasztása esetén a kereset elutasításának van helye.

Fentiekre tekintettel megállapítható, hogy Társaságunk, mint a per felperese, az ügy ura, eszköztelenné vált a bizonyítási eljárás során. Perbeli jogosítványaink olyan mértékben csorbultak, ami egyértelműen az Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz való alapjogunk, azon belül is a bírósághoz fordulás jogának sérelmét jelenti. Az eljáró bíróságok elvonták azt a lehetőséget Társaságunktól, hogy bíróságtól érdemi segítséget kérhessen jogai érvényesítéséhez alperessel szemben, ezért Társaságunk bírósághoz fordulás joga egyértelműen sérült.

Önrendelkezés joga

A Pp. 3. § (2) bekezdése tartalmazza a bíróság kérelemhez kötöttségének elvét, a felek önrendelkezési jogának legfontosabb joghatását, melynek értelmében a bíró a már megindult eljárásban kötve van a felek által előterjesztett kérelmekhez. Emellett a felek rendelkezési jogához kapcsolódik még a peranyag-szolgáltatás elve is. A Pp. 3. § (3) bekezdése értelmében a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a feleket terheli. A felek rendelkezési joga tehát a peranyag-szolgáltatás során is érvényesül, és a tisztességes eljáráshoz való jog követelménye nem teljesülhet abban az esetben, ha a bíróság a felek együttes akaratát figyelmen kívül hagyva hozza meg a tényállás minél teljesebb körű felderítéséhez szükséges intézkedéseket.

Az eljáró bíróságok tehát Társaságunk kereseti kérelemhez a Pp. 3. § (2) bekezdése alapján kötve voltak, mindez azt jelenti, hogy Társaságunk perbe vitt követelésének jogosságát és fennállását érdemben, a bizonyítékok mérlegelésével kellett volna eldönteniük és lefolytatniuk a szükséges bizonyítási eljárást. Azonban – ahogyan ezt korábban előadtuk – jelen polgári peres eljárásban ez nem történt meg. Sem az elsőfokú bíróság, sem a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást nem folytatott le, gyakorlatilag a felperesi kereseti kérelmet teljes mértékben figyelmen kívül hagyták. Alkalmazták ezt a nyilvánvalóan jogszabály és alaptörvény-ellenes eljárásrendet a Pp. 388. § (1) bekezdésébe foglalt megjelenési kötelezettség megsértésének szankciójaként pusztán amiatt, mert felperes az első tárgyaláson nem jelent meg.

Hivatkozunk továbbá arra is, hogy Társaságunk bármilyen eljárási cselekményt is végzett az alapul szolgáló polgári eljárásban (tényállás-előadási és peranyag-szolgáltatási kötelezettségünknek maradéktalanul eleget tettünk), azt az eljáró bíróságok a fentiek miatt úgy tekintették, mintha azok meg sem történtek volna.

Fegyveregyenlőség elve

A felek az eljárás folyamán azonos súlyú jogokkal és kötelezettségekkel kell rendelkezzenek, egyik fél sem kaphat többletjogosultságot. Ezen kötelezettségek és követelmények egyrészt az eljáró bírót terhelő tájékoztatási kötelezettségen, másrészt eljárásjogi törvényünk iratok megismerésére és megtekintésére vonatkozó tételes szabályaiban, harmadrészt pedig a jogegyenlőséget tényleges jogérvényesítő képességgé alakító állami támogatások rendszerében jelenik meg. Jelen alkotmányjogi panasz tekintetében az eljáró bírót terhelő

tájékoztatási kötelezettségnek van jelentősége. A tájékoztatási kötelezettség egyik legfontosabb aspektusa, amely a **Pp. 3. § (3) bekezdésében** jelenik meg. A hivatkozott jogszabályhely alapján a bíróság kötelezettsége, hogy a feleket függetlenül attól, hogy jogi képviselővel vagy anélkül járnak el, előzetesen tájékoztatja többek között a jogvita eldöntése érdekében bizonyításra szoruló tényekről, melyik félnek pontosan mit kell bizonyítani pernyertessége érdekében és ha ez sikertelen marad, akkor ki viseli ennek következményeit. A felek egyenlőségének elve tehát kizárólag abban az esetben nem sérül, ha a bíró megfelelően tájékoztatta őket a bizonyítandó tényekről ezáltal hiánytalan és teljes eljárási pozíciót garantálva részükre.

Az elsőfokú bíróság még az általánosság szintjén sem tett eleget a Pp. 3. § (3) bekezdésébe foglalt tájékoztatási kötelezettségének, ennek ellenére a bizonyítékok abszolút figyelmen kívül hagyásával elutasította a felperesi keresetet. A Kaposvári Törvényszéknek pedig hatályon kívül kellett volna helyeznie az elsőfokú bíróság ítéletét, tekintettel arra, hogy maga a polgári eljárásrend is ezen garanciális rendelkezés megsértését olyan súlyú, abszolút hatályon kívül helyezési oknak tekinti, amely esetében nem engedi meg a másodfokú bíróság mérlegelési lehetőségét.

A Pp. 3. § (3) bekezdésébe foglalt rendelkezés nem pusztán egy formalitás, hanem annak alapvető garanciális jellege van a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesítésében. A bizonyítási teherről szóló tájékoztatás az iránymutatás a felek részére a tekintetben, hogy már az eljárás megindulásakor tisztában legyenek azzal, hogy kinek, milyen bizonyítást kell felajánlania és ennek elmulasztása milyen jogkövetkezménnyel jár, ekként eleget tudjanak tenni a peranyag-szolgáltatási kötelezettségüknek. Tekintettel arra, hogy jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló polgári peres eljárásban eljáró bíróságok a feleket a bizonyításra szoruló tényekről sem oktatták ki, de még csak a felperes által korábban fejajánlott bizonyítékokat sem vették figyelembe, ekként tisztességes eljárásról nem beszélhetünk, a fegyveregyenlőség elve egyértelműen sérült.

A támadott döntés alapjául szolgáló polgári eljárásban eljáró bíróságok nem biztosították azt, hogy Társaságunk is pontosan ugyanolyan esélyekkel vegyen részt az eljárásban, mint alperes. Sérült tehát a fegyveregyenlőség elve emiatt is, hiszen a Pp. 139. §-ban foglalt rendelkezés ellenére alperesnek elegendő volt csupán tényállításokat tennie állításainak igazolása érdekében. Ezzel szemben Társaságunk felperesi oldalról nem csupán tényállítási kötelezettségének tett eleget, ezen tényeket minősített bizonyító erővel felruházott okiratokkal alátámasztotta –tehát többet nyújtott a bíróság számára, mint alperes –, az eljáró bíróságok ennek ellenére mégis az alperesi pusztá, egyszerű állításokat fogadta el ítélt dologként megszilárdult és támadhatatlan valóságnak.

Álláspontunk szerint abban a nem várt esetben, amennyiben a T. Alkotmánybíróság azt állapítaná meg, hogy Társaságunk bírósághoz való fordulás joga, valamint az önrendelkezési joga nem sérült, a fegyveregyenlőség elve önmagában sérelmet szenvedett amiatt, hogy sem felperes, sem alperes egyáltalán nem kapott tájékoztatást a bizonyításra szoruló tényekről. Ekként pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes bírói eljáráshoz való jog egyértelműen sérült.

A Kaposvári Törvényszék 2.Pf.20.572/2018/4. számú ítélete immáron res iudicata, az abban foglaltakat a felek többé vitássá nem tehetik. Történt mindez egy olyan eljárásban, amelyben az eljáró bíróságok csak látszólag döntöttek el érdemben a jogvitát, valójában azonban mind az elsőfokú, mind a másodfokú ítélet egyfajta „szankciós ítélet”, amely annak szankciójaként született meg, hogy felperes a tárgyaláson személyesen nem képviseltette magát.

Mindezekre tekintettel a Kaposvári Törvényszék 2.Pf.20.572/2018/4. számú egyedi döntése alaptörvény-ellenes, az Társaságunk Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes bírói eljáráshoz való jogát sérti, ezért azt meg kell semmisíteni.

Eljáró jogi képviselő képviseleti jogosultságának igazolása

2018. január 1. napján új ügyvédi törvény, az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény lépett hatályba, melynek során a jogtanácsosok betagozódtak az ügyvédi kamarába. Sajnálatos módon az ügyvédi kamara által kiállítandó jogtanácsosi igazolványaink még a mai napig sem készültek el, ezért jogtanácsosi igazolványt csatolni jogi képviselőnk jelen eljárás mellékleteként nem tud. A korábbi jogtanácsosi igazolvány – melyet jelen beadványhoz természetesen csatolunk – 2018. január 1. napján érvénytelenné vált.

Tekintettel arra, hogy a kamarai felvétellel egyidejűleg igazolványt a kamarai jogtanácsosok részére nem adtak át, illetőleg alulírott napig sem készültek el a jogtanácsosi igazolványok, a Budapesti Ügyvédi Kamara 2017. december 15. napján hatósági bizonyítványt állított ki annak igazolása érdekében, hogy a jogtanácsosi tagsági jogviszonyt a kamarai jogtanácsosok igazolni tudják. A hatósági bizonyítványt csatoltjuk.

Csatoljuk továbbá a Budapesti Ügyvédi Kamara Elnökségének 2017. december 4. napján kelt 2017.Eln.470/17/29. számú a kamarai jogtanácsos tagfelvételéről és adatai kamarai nyilvántartásba vételéről szóló határozatát, amely alapján megállapítható, hogy [REDACTED] kamarai jogtanácsos munkáltatója jelen alkotmányjogi panasz panaszosa, a [REDACTED]. A 2018. augusztus 22. napján kelt beadványunk mellékleteként pedig csatoltuk a kifejezetten az Alkotmánybíróság előtti eljárásban való képviseletre szóló dr. Petrovics Bálint kamarai jogtanácsos részére adott meghatalmazást. A csatolt meghatalmazás a Pp. 325. § (1) bekezdés d) pontja alapján teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül. Csatoljuk a cégkivonatot, amely alapján megállapítható, hogy a meghatalmazást aláíró [REDACTED] águnk törvényes képviseletére jogosult.

Budapest, 2018. szeptember 19.

Tisztelettel:

[REDACTED]

Mellékletek:

- cégkivonat
- korábbi jogtanácsosi igazolvány
- hatósági bizonyítvány kamarai jogtanácsosi tagsági jogviszonyról
- határozat kamarai jogtanácsos tagfelvételéről és adatai kamarai nyilvántartásba vételéről